

ICT JAKO NÁSTROJ PRO PODPORU KONKURENCESCHOPNOSTI A VÝZNAM E-GOVERNMENTU

Jan Petřtyl

ÚVOD

Informační a komunikační technologie jsou často posuzovány ze dvou pohledů: produkce ICT (nabídková strana) a spotřeba (využití) ICT (poptávková strana). Produkce informačních a komunikačních technologií (produktů i služeb) může tvořit významnou část národní ekonomiky a jako taková může být podporována vládami či regionálními orgány státní správy. To však zdaleka nestačí k tomu, aby došlo k zefektivnění chodu ekonomiky, růstu potenciálu jejích obyvatel a firem. Pro dosažení přínosů je nutné ICT správně implementovat a využívat. Peter Korsten, vedoucí pracovník IBM Institute for Business Value tvrdí: *“Země nyní stojí před výzvou přimět většinu svých obyvatel, podniků a orgánů státní správy k efektivnímu využívání (informačních) technologií tak, aby zůstaly konkurenceschopnými.”* [26]. Tento předkládaný příspěvek pojednává o významu ICT pro ekonomiku, jeho hodnocení a zmiňuje také specifika tzv. elektronické vlády (e-governmentu), které jsou pro Českou republiku v současnosti velmi aktuální.

1 VÝZNAM ICT PRO EKONOMIKU

Evropská komise se dlouhodobě intenzivně věnuje problematice podpory rozšíření ICT. V jednom z klíčových dokumentů (Europe's Digital Competitiveness Report i2010) uvádí, že *„(v kontextu současné ekonomické a finanční krize – pozn. aut.) Je nutné si uvědomit, že produkce a využití ICT mají klíčovou roli v podpoře inovací, produktivity a růstu“* [6, str. 82]. Pro ICT totiž dle stejného zdroje platí, že:

- odvětví produkující ICT se přímo podílí na růstu a zvyšování produktivity díky vlastnímu rychlému technologickému pokroku,
- používání ICT zvyšuje produktivitu ostatních výrobních faktorů a

- dochází k „vedlejším efektům“ ve zbytku ekonomiky tím, jak rozšiřování ICT vede k inovacím a růstu efektivity.

Tento koncept koresponduje i s pojetím OECD, které je též možno shrnout ve třech hlavních bodech [16]:

- investice do ICT přispívají k prohlubování kapitálu a vedou ke zvýšení produktivity práce,
- skrze technologický pokrok v produkci ICT zboží a služeb dochází ke zvyšování multifaktorové produktivity v sektoru ICT,
- zvýšení multifaktorové produktivity je možné pozorovat i na úrovni jednotlivých firem či ve formě síťových/vedlejších efektů.

Přeneseně, z pohledu národohospodářského, mají ICT dopad do oblasti tvorby hrubého domácího produktu. Různé zdroje uvádějí různá čísla, nicméně pro ilustraci je možné uvést například následující:

- ICT se podílí na tvorbě HDP v USA cca 5 %, v Japonsku 4 %, v EU 3 % a v ČR 4,5 % [31], dále
- zvýšení penetrace vysokorychlostního internetu o 10 % zvyšuje ve vyspělých zemích HDP o 1,21 %, v rozvojových zemích dokonce o 1,38 % [13],
- celkový podíl sektoru ICT na HDP v EU-27 v roce 2008 byl 5 % [6] a konečně
- odvětví ICT přispívá k celkovému růstu produktivity /20 % přímo díky odvětví ICT, 30 % díky investicím v oblasti ICT/ [7].

Obecně lze říci, že vliv ICT je možné pozorovat a analyzovat na úrovni celé ekonomiky, jejích sektorů i individuálních subjektů. Další informace o vlivu ICT na produktivitu je možné nalézt i ve studiích, které zpracovává Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (např. [18]). Nedostatečné využití ICT je jedním z hlavních faktorů, které mají vliv na zaostávání Evropy za

Spojenými státy v otázkách produktivity. ICT se na růstu produktivity práce v USA podílely od poloviny 90. let z cca 50 %, zatímco v Evropské unii byl tento podíl znatelně menší (Van Ark & Inklaar, 2005 in [5]). V souvislosti s inovacemi, které jsou zaváděny v některých asijských (i dalších) ekonomikách, může být pomalá a nedostatečná implementace informačních a komunikačních technologií v některých částech Evropské unie (mezi které – jak bude ilustrováno dále – patří i Česká republika), velkým rizikem, a způsobit tak zaostávání našeho regionu (Evropy) za zahraničím.

2 PŘÍKLADY SROVNÁNÍ VYUŽÍVÁNÍ ICT NA ZÁKLADĚ RŮZNÝCH METODIK

Využití ICT je velmi široké a existuje mnoho pohledů, jak k této problematice přistupovat. Pohledme zapojení a užití ICT prismatem dvou renomovaných světových organizací. Pro ilustraci byly zařazeny tyto dva žebříčky:

- World Economic Forum Network Readiness Index a
- The Economist Intelligence Unit Digital Economy Rankings.

2.1 WORLD ECONOMIC FORUM: NETWORK READINESS INDEX

Ačkoli dva hlavní konceptuální rámce využití informačních a komunikačních technologií pocházejí z dílen OECD (Information society statistics conceptual model) a UNCTAD (Information society impact measurement model), tyto organizace nejsou zdaleka jedinými subjekty, které se zabývají zkoumáním využití a dopadů ICT.

Basl a Blažíček další [1] odkazují na významný zdroj informací o využití ICT ve společnosti, kterým je Světové ekonomické fórum. Tato instituce v rámci tzv. Network Readiness Indexu (NRI) zkoumá tři hlavní oblasti, které úzce souvisejí s ICT [25]:

- „vstřícnost“ národních prostředí pro rozvoj a rozšiřování ICT, klima v podnikatelském sektoru, regulační aspekty a potřebné lidské i materiální zdroje,
- stupeň připravenosti a zájem na užívání ICT domácnostmi, podniky a vládou v běžných, každodenních aktivitách a operacích a
- skutečnou míru užívání ICT výše uvedenými subjekty.

NRI ve verzi 2010–2011 srovnává 138 zemí z rozvinutého i rozvojového světa, které dohromady produkují 98 % světového HDP. Česká republika se v rámci tohoto hodnocení během několika posledních let pohybuje ve třetí desítky zemí, přičemž výsledky za roky 2010–2011 jsou nejhorší za sledované období. Výběr komponent indexu a porovnání situace v ČR a v nejvyspělejších zemích zobrazuje Tabulka 1. Kriteria výběru zemí pro tento příspěvek: Švédsko se umístilo na první pozici a slouží pro benchmarking jako vedoucí země světa. USA jsou zemí, která je v oblasti implementace technologií na světové špičce, Německo je ekonomicky nejvýznamnější evropskou zemí, Slovinsko bývá s Českou republikou velmi často srovnáváno, a protože je v mnoha ekonomických ukazatelích na vyšší úrovni než naše země, může pro nás do jisté míry sloužit jako vzor.

Tabulka 1: WEF Network Readiness Index 2010–2011

	ČR	Švédsko	USA	Německo	Slovinsko
Pozice v NRI 2010–2011	40.	1.	5.	13.	34.
Pozice v NRI 2009–2010	36.	1.	5.	14.	31.
Environment subindex	40.	1.	14.	16.	34.
Readiness subindex	45.	3.	8.	14.	43.
Usage subindex	37.	3.	5.	12.	32.

Zdroj: Upraveno autorem na základě [25]

2.2 THE ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT — DIGITAL ECONOMY RANKINGS

Dalším subjektem, který hodnotí využívání a připravenost pro využití ICT, je The Economist Intelligence Unit. Tato organizace od roku 2000 každoročně přináší žebříček, v jehož rámci jsou hodnoceny jednotlivé ekonomiky (70 států v r. 2010). V roce 2010 došlo ke změně názvu žebříčku, a to z „E-readiness rankings“ na „Digital economy rankings“, který vystihuje směr vývoje na poli světového využívání ICT. Výsledné hodnocení států se skládá z několika dílčích kategorií složených z cca 100 kvalitativních i kvantitativních kritérií, která bývají dle potřeby upravena tak, aby reflektovala technologický a společenský vývoj. Jsou jimi [26]:

- konektivita a technologická infrastruktura (Connectivity and technological infrastructure),

- podnikatelské prostředí (Business environment),
- společenské a kulturní prostředí (Social and cultural environment),
- právní prostředí (Legal environment),
- vládní politika a vize (Government policy and vision) a
- míra adopce spotřebiteli a podnikatelským sektorem (Consumer and business adoption).

Výsledné hodnocení je váženým průměrem dosaženého počtu bodů v dílčích kategoriích. Na základě získaných výsledků lze hodnotit kvalitu infrastruktury a schopnost obyvatel, podniků a vlád produktivně a účelně využívat ICT. Vybrané výsledky hodnocení roků 2009 a 2010 shrnuje následující tabulka. Země byly vybrány na základě stejného mechanismu, jako v případě hodnocení WEF NRI.

Tabulka 2: The Economist intelligence unit – Digital economy rankings

	Umístění rok 2009	Umístění rok 2010	Konektivita [20 %]	Podnikatelské prostředí [15 %]	Společenské a kulturní prostředí [15 %]	Právní prostředí [10 %]	Vládní politika a vize [15 %]	Spotřebitelská a podniková adopce [25 %]
Švédsko	2.	1.	8,20	8,13	8,53	8,25	8,90	8,75
USA	5.	3.	7,35	7,85	9,00	8,70	9,25	8,60
Německo	17.	18.	7,60	7,82	8,00	8,05	7,40	7,98
Slovinsko	29.	29.	6,10	6,82	6,93	7,40	7,60	6,60
ČR	31.	31.	5,55	7,18	6,60	7,20	5,95	6,00

Zdroj: Upraveno autorem na základě [26]

Z této tabulky je vidět, že pořadí výsledků je velmi podobné těm, které prezentuje ukazatel NRI Světového ekonomického fóra. Dílčí kategorie si jsou v některých aspektech také podobné.

3 ČESKÁ REPUBLIKA A JEJÍ ROZVOJ SPOJENÝ S ICT

Česká republika je státem, který z pohledu konkurenceschopnosti a ekonomické úrovně rozhodně má z historické perspektivy na co navazovat. Bohužel, ve dvacátém století však došlo k přetržení linie kontinuity, a tak je stále ještě nutné v mnohých aspektech dohánět státy a ekonomiky, které jsou „před námi“.

3.1 PODPORA ICT JAKO FAKTORU OVLIVŇUJÍCÍHO RŮST A KONKURENCESCHOPNOST EKONOMIKY

Voříšek, Novotný a kol. [31] uvádějí, že ICT jsou ve většině rozvinutých zemí významným faktorem, který ovlivňuje konkurenceschopnost. Pro Českou republiku platí, že:

- ICT služby patří spolu s utilitami (výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody) a s finančním zprostředkováním k nejvýkonnějším sektorům ekonomiky v České republice,
- ICT a jejich aplikace mají multiplikační efekty v ostatních odvětvích, tj. jsou schopny

příspěť ke zvýšení výkonnosti jak ostatních odvětví, tak výkonnosti a kvalitě veřejné správy.

Uvedení autoři však dodávají, že ne všechny součásti odvětví ICT v ČR jsou skutečně perspektivní. Jako prioritní rozvojovou oblastí by tak spíše měly být hodnoceny ICT služby než fyzická produkce hardwarových komponent. O stavu těchto odvětví vypovídají i data z finanční analýzy podnikové sféry za rok 2010, kdy sektor ICT služeb vykázal mnohem lepší výsledky, než sektor „prosté“ fyzické produkce ICT [12]. Ačkoli má v této oblasti Česká republika v rámci zemí OECD zřejmě komparativní výhodu, je nutné podívat se na produkci (*manufacturing*) ICT výrobků jako na oblast s nižší přidanou hodnotou, než má odvětví ICT služeb. V České republice vznikl počátkem roku 2011 dokument „Digitální Česko“ zabývající se digitalizací a jejím významem pro celou společnost. V textu lze najít výrok, který význam informačních a komunikačních technologií dosti přesně vystihuje: „*Racionálním využíváním informačních a komunikačních technologií se zvyšuje produktivita, konkurenceschopnost a současně dochází k významným úsporám nákladů a dalším pozitivním efektům, například k přesunu pracovní síly k činnostem s vyšší přidanou hodnotou v oborech, které důkladně implementují ICT.*“ [13]. Dokument se zabývá především problematikou zvyšování penetrace vysokorychlostního internetového připojení a zmírňování efektů tzv. digitální propasti (Digital Divide). Stejný zdroj definuje na str. 4 i cíle pro oblast digitalizace. Jsou jimi: (1) zajistit do roku 2013 dostupnost služby přístupu k vysokorychlostnímu internetu ve všech obydlených lokalitách České republiky s minimální přenosovou rychlostí alespoň 2Mbit/s pro stahování a ve městech alespoň 10Mbit/s a (2) zajistit do roku 2015 dostupnost služby přístupu k vysokorychlostnímu internetu ve venkovských sídlech přenosovou rychlostí, která bude alespoň na úrovni 50 % průměrné rychlosti dosahované ve městech. Přitom 30 % domácností a firem ve městech by mělo mít dostupnost k přípojkám s přenosovou rychlostí alespoň 30 Mbit/s. Problematice podpory sektoru ICT se věnuje též česká organizace ICT Unie [8], shrnutí problematiky provedl ve svém článku i

Peterka [20]. V návaznosti na definici potenciálních prioritních oblastí, na které by se Česká republika měla soustředit, by bylo vhodné podporovat rozvoj sektoru ICT (zejména služeb) v České republice zejména proto, že [31]:

- ICT služby jsou aplikovatelné ve všech odvětvích i komponentách infrastruktury,
- rozvoj ICT má podstatné multiplikační efekty – v posledním desetiletí nejvíce přispívá k růstu produktivity ve všech odvětvích,
- v ČR má dlouhou tradici i dostupné zdroje (cca 230.000 ICT odborníků),
- může vhodně využít tradiční kreativitu Čechů,
- Česká republika (respektive její obyvatelé) dosahuje výborných výsledků v přírodních a matematických dovednostech,
- ICT produkty a služby jsou snadno exportovatelné,
- ICT odvětví sice prochází cyklickým vývojem, ale krizové fáze jsou relativně mělké a krátkodobé.

Agentura CzechInvest přikládá rozvoji sektoru služeb ICT velký význam a snaží se podporovat příliv tohoto typu investic. Jako příklady úspěšně realizovaných projektů mohou sloužit IBM, Hewlett-Packard, SAP, RedHat, Sun a další [4]. Význam moderních informačních a komunikačních technologií pro konkurenceschopnost České republiky podtrhli i členové Národní ekonomické rady vlády, když technologické připravenosti české ekonomiky věnovali samostatnou kapitolu své Závěrečné zprávy.

3.2 DIGITÁLNÍ AGENDA PRO EVROPU

Evropská komise v květnu 2010 vydala dokument nazvaný Digitální agenda pro Evropu. Ten přímo navázal na předchozí strategii i2010 – Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost – a má příspěť k zajištění „(...) *trvale udržitelného hospodářského růstu a dalšího rozvoje sociálních výhod plynoucích z jednotného digitálního trhu založeného na rychlém a dostupném internetu a interoperabilitě jednotlivých systémů a elektronických služeb*“ [7]. V dokumentu je definováno několik prioritních oblastí, přičemž mezi hlavní patří digitální trhy, interoperabilita, kyberkriminalita, investice do sítí, výzkum a inovace, počítačová

gramotnost a příležitosti pro řešení společenských výzev.

4 VLÁDY A E-GOVERNMENT

Mnohé vlády jsou si vědomy toho, že informační a komunikační technologie mají obrovský potenciál pro zlepšení chodu státu. V souvislosti s uplatňováním ICT ve veřejné správě vznikl pojem „e-government“. Tento pojem vykládá Světová banka jako: „*Použití informačních technologií (jako jsou např. WAN, internet a mobilní technologie) vládními autoritami, které mají schopnost transformovat vztahy s občany, firmami i dalšími prvky vlády. Tyto technologie mohou sloužit k různým účelům: lepšímu dodání vládních služeb občanům, lepší interakci s podniky i celými odvětvími, zapojení občanů pomocí přístupu k informacím nebo efektivnější řízení vlády. Výsledným přínosem může být například méně korupce, větší transparentnost, větší pohodlí, zvýšení příjmů a/nebo snížení nákladů. (...)*“ [33]. Hospodářská komora České republiky pak pod tímto termínem vidí „*transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy. Cílem těchto optimalizovaných procesů je rychlejší, spolehlivější a levnější poskytování služeb veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům.*“ [10]. Jak plyne z použité definice, nemusí jít pouze o efektivní vykonávání tzv. back office procesů, ale ve hře jsou i procesy typu front office, kdy do kontaktu se státními autoritami přicházejí i sami občané a další subjekty. Reynolds [24] uvádí, že realizace e-governmentu postupuje v několika fázích:

- vybudování potřebné infrastruktury (zahrnuje i přítomnost na webu),
- zpřístupnění vládních služeb online (zahrnuje poskytování informací online a relativně jednoduché transakční služby jako např. možnost podat žádost o cestovní pas nebo žádosti o různá povolení),
- transformace struktur a procesů (pozornost je soustředěna zejména na back-office procesy a restrukturalizaci a integraci poskytování služeb mezi jednotlivými odděleními stejně jako mezi vládou a soukromým sektorem) a

- integrace a racionalizace hlavních distribučních kanálů (zahrnuje rozšíření třetího stupně do tzv. bezešvého (seamless) rozhraní mezi státem, občany a dalšími zainteresovanými stranami).

Pro praktickou ilustraci problému můžeme použít tuzemský příklad. Česká republika je, bohužel, nechvalně proslulá mírou korupce, která dle některých zdrojů ročně dosahuje 40–100 miliard korun [2, 3, 15, 30]. V mezinárodním žebříčku CPI (Corruption Perception Index) se naše země nachází na nelichotivé 57. pozici až za zeměmi jako např. Botswana, Bahrajn nebo Rwanda [27]. Proti roku 2010 si Česká republika pohoršila o 4 pozice [28]. Informační a komunikační technologie mohou významně pomoci zprůhlednit financování a chod státu, a to jednak formou zpřístupnění všech relevantních informací na internetu (např. struktura státních výdajů rozepsaná do detailů, které mají vypovídací hodnotu – často označovány jako „rozklíčovací rozpočet“) či organizaci výběrových řízení pro státní zakázky kompletně online. Při objektivních odhadech celkového objemu korupce v České republice – tj. cca 65 miliard korun [9] – by při důsledné aplikaci transparentních výběrových řízení pravděpodobně bylo možné ušetřit opravdu významné částky. Takové opatření je ostatně definováno i v dokumentu „Strategie konkurenceschopnosti České republiky 2012–2020“. Materiál byl zveřejněn Úřadem vlády České republiky. Neefektivní instituce a korupce jsou však jen některé z aktuálních a palčivých problémů naší země [9]. Správné nasazení informačních a komunikačních technologií může pomoci dosáhnout úspor a zvýšit efektivitu i efektivnost při zajišťování fungování státu. Shrnutí priorit v oblasti e-governmentu v České republice je možné najít v článku Jiřího Peterky [23], který popisuje například využití terminálů CzechPoint, atd.

5 E-GOVERNMENT V ČESKÉ REPUBLICĚ

Z výše zmíněných definic e-governmentu je patrné, že je vhodné v rámci této problematiky odlišovat dvě základní kategorie: využití ICT vládními autoritami a využívání ICT subjekty ve vztahu k vládním autoritám. Oběma se v případě České republiky věnuje Český statis-

tický úřad. Využití ICT ve vztahu občan/firma – veřejná správa se zabývá od roku 2003, nasazení ICT v orgánech státní správy je pak sledováno kontinuálně od roku 2004. Cílem tohoto příspěvku však není podat vyčerpávající přehled o využití ICT ve státní správě, proto autor odkazuje na podrobně zpracované údaje od ČSÚ. Na evropském poli se pak problematikou zabývá Eurostat.

5.1 MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Boj s korupcí a reporting však zdaleka nejsou jedinou oblastí, kde mohou vládní instituce

uplatňovat ICT. Možné aplikační oblasti shrnula ve své studii Organizace spojených národů, která též hodnotí ochotu a schopnost jednotlivých zemí využívat přínosů e-governmentu [29]. Tzv. E-government development index (EGDI) může nabývat hodnot od 0 (nejhorší) do 1 (nejlepší) se skládá ze tří dílčích indexů (online service index, telekomunikační index a index lidského kapitálu). Tyto sub-indexy jsou složeny z mnoha dílčích kritérií – pro podrobnosti viz uvedenou studii.

Tabulka 4: United Nations E-government development index 2010

Příčka	Země	Index celkově	z toho:		
			Online služby celkem	Telekomunikační infrastruktura celkem	Lidský kapitál celkem
1.	Jižní Korea	0,8785	0,3400	0,2109	0,3277
2.	USA	0,8510	0,3184	0,2128	0,3198
12.	Švédsko	0,7474	0,1792	0,2482	0,3200
15.	Německo	0,7309	0,1867	0,2295	0,3149
29.	Slovinsko	0,6243	0,1360	0,1659	0,3224
33.	ČR	0,6060	0,1543	0,1405	0,3112
183.	Niger	0,1098	0,0130	0,0038	0,0930

Zdroj: Upraveno autorem na základě [29]

Kromě Organizace spojených národů se výzkumem využití e-governmentu zabývají i další instituce, např. Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (pro podrobnosti viz např. [17]) či Waseda University. V roce 2011 byla poprvé touto institucí hodnocena i Česká republika. Žebříček hodnocených zemí čítá celkem 50 položek. Tento systém hodnocení je konstruován na základě mnoha kritérií. Ta spadají do několika hlavních kategorií, kterými jsou:

síťová připravenost (Network Preparedness), optimalizace řízení (Management Optimization), aplikace nutné pro správný běh systémů (Required Interface-Functioning Applications), národní portál (National Portal), výkonný vládní pracovník (Government CIO), komunikační podpora e-governmentu (e-Government Promotion) a účast (e-Participation). Maximálně lze při hodnocení získat 100 bodů, stav na počátku roku 2011 ilustruje následující tabulka:

Tabulka 5: Waseda University World e-Government Rankings 2011

Umístění	Země	Body
1.	Singapur	92,14
2.	USA	92,13
3.	Švédsko	88,32
17.	Německo	73,15
39.	ČR	51,80
50.	Gruzie	22,46

Zdroj: Upraveno autorem na základě [32]

Reynolds [24] uvádí několik základních rysů, charakteristických pro úspěšnou realizaci řešení e-governmentu. Státní správa by měla zajistit:

- opouštění modelu velkých, centralizovaných služeb směrem k jednodušším, sdíleným a novým organizačním schémátům,

- dostatečně velkou uživatelskou skupinu, a to kombinací přístupů,
- silný tlak na účast/povinná účast v systému (využívání služby),
- dostatečně atraktivní motivy pro používání a uživatelské přijetí,
- strategie tahu (inovativní komunikační kampaně, které rozšíří obecné povědomí o službě),
- poskytování individuální podpory u komplexních nebo vysoce personalizovaných služeb.

5.2 PRAKTICKÝ PŘÍKLAD APLIKACE NÁSTROJŮ E-GOVERNMENTU

Pro praktickou ilustraci využívání nástrojů e-governmentu byl vybrán příklad realizace úspor při nákupu různých produktů subjekty státní správy. Česká republika je dosud proslulá ne-transparentním průběhem (nejen) vyhodnocování výběrových řízení v rámci zadávání veřejných zakázek, a proto je v této oblasti velký potenciál pro zlepšení (viz výše). Využití nástrojů internetového marketingu (jako jedné z kategorií e-businessu), jak uvidíme, pomáhá šetřit finanční prostředky jdoucí veřejných zdrojů, a zvyšuje tak efektivnost výkonu státní správy.

Obr. č. Nákupní portál města Ostrava

Nákupní portál města OSTRAVA!!!

se jako první v České republice rozhodlo rozjet unikátní projekt – Systém sdružených

Uživatel	Objednatel	Dodavatel
Vítáme Vás v nákupním portálu města Ostrava. Nakupujte vše od rohlíků po MTZ na jednom místě a za jediné ceny. více informací	Nákupní portál je účinný nástroj k optimalizaci nákupní organizace/zřízení městem. Jaké výhody Vám nákupní portál přináší? více informací	Jedinečná příležitost. Velká zodpovědnost. Rádné plnění smluv a zakázek! více informací

Novinky a aktuality

27.03.2012
WORKSHOP „Využívání aplikace Nákupní portál města OSTRAVA a SSN“
 Vážení obchodní partneři - dodavatelé dovoďte, abychom Vás na základě potřeb a dotazů informovali o pořádané sérii workshopů určených zejména pro obchodní ředitele a obchodní zástupce dodavatelů s firmou využívající systém objednávání zboží přes Nákupní portál Ostrava. [Více informací](#)

20.03.2012
Informace k dodavatelům poskytující tzv. náhradní plnění
 Proč nejsou dodavatelé poskytující tzv. náhradní plnění na Nákupním portále Ostrava. [Více informací](#)

Zdroj: [14]

Deklarované úspory v roce 2010 byly oproti roku předchozímu v dané lokalitě cca 100 milionů korun. [11]. Podobný je i stav v Českých Budějovicích, ačkoli tam podobný projekt zatím nemá takový rozsah. Přesto díky využití elektronické aukce dokázala místní radnice ušetřit za telekomunikační mobilní služby během jednoho roku cca 60 % (oproti původní částce 4,8 milionu Kč) [19]. Ilustrované příklady (Ostrava, České Budějovice), tak v některých ohledech zcela reflektují požadavky na základní faktory, které by v rámci využívání nástrojů e-governmentu neměly být autoritami opomíjeny.

ZÁVĚR

Informační a komunikační technologie jsou nástrojem, který při správném využití dokáže otevřít nové obzory a přinést nové možnosti všem subjektům, které s ním dokáží zacházet. Na úrovni jednotlivých států lze pozorovat difference v úrovni využití ICT, a to jak v případě domácností, tak firem i vlád. Informační a komunikační technologie představují zdroj růstu nejen skrze jejich správné využívání, ale též skrze jejich produkci. Je však nutné pečlivě zvažovat, které oblasti nabídkové strany (produkce) ICT jsou perspektivní a které nikoli. E-government je typickým příkladem využití ICT, na kterém je možné ilustrovat praktické pozitivní přínosy. Oproti minulosti můžeme pozorovat pozitivní změny například ve způsobu zadávání a vyhodnocování veřejných zakázek. Pomocí technologie internetu a nástrojů internetového marketingu může např. docházet k významným úsporám finančních prostředků, které by v případě standardních výběrových řízení ušetřeny nebyly. Kromě toho, že z přijatých opatření profituje stát (přeneseně tedy jeho občané), nahrává takovýto přístup i solidním a důvěryhodným firmám, které mají zájem na dodržování pravidel transparentního uveřejňování informací. Platí však, že ne vždy musí být pouze nejnížší cena tím nejlepším řešením. Je totiž potřeba mít na paměti i to, že nejnížší cena může způsobit komplikace v podobě nižší kvality. Toto je nutné vždy ošetřit v zadávací dokumentaci k zakázce a trvat na tom, aby cena byla rozhodujícím kritériem až poté, co bude

zajištěna odpovídající a požadovaná kvalita poptávaného produktu/služby.

LITERATURA

- [1] BASL, Josef; BLAŽÍČEK, Roman. Podnikové informační systémy. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN: 978-80-247-2279-5.
- [2] BŘEŠŤAN, Robert. Zkouška z dospělosti dopadá pro Česko bídně. Týdeník Ekonom, č. 49/2011, str. 53–60. ISSN: 1210-0714.
- [3] BUREŠ, Radim; ZOUBKOV, Paul a kol. Studie národní integrity. Praha: Transparency International Česká republika, 2011. ISBN: 978-80-87123-17-1.
- [4] CZECH INVEST. IT and Software Development [online]. CzechInvest – Investment and Business Development Agency, 2010 [cit. 2011-12-15]. Dostupné na: <http://www.czechinvest.org/en/it-and-software-development>
- [5] EITO (2007). European Information Technology Observatory 2007. Berlin, 2007. ISSN: 0947-4862.
- [6] EUROPEAN COMMISSION (2009). Europe's Digital Competitiveness Report – Main achievements of the i2010 strategy 2005–2009. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2009. ISBN: 978-92-79-12823-3.
- [7] EVROPSKÁ KOMISE. Digitální agenda pro Evropu [online]. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, 19. 5. 2010 [cit. 2011-12-16]. Dostupné na: <http://download.mpo.cz/get/41704/47428/566466/priloha001.pdf>
- [8] ICT UNIE. Strategie ICT průmyslu v České republice – Zvýšení konkurenceschopnosti ČR pomocí ICT [online]. ICT Unie, 2010 [cit. 2011-12-09]. Dostupné na: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TE_XTOVE_DOKUMENTY/2010/Strategie_ICT.pdf
- [9] KOHOUT, Pavel a kol. Boj proti korupci. Sborník textů pro boj proti korupci Národní ekonomické rady vlády (NERV). Praha: Úřad

vlády České republiky, 2011. ISBN: 978-80-7440-053-7.

[10] KOZÁK, David. Příručka e-business [online]. Hospodářská komora České republiky, 2007 [cit. 2011-12-31]. Dostupné na: http://www.businessinfo.cz/files/2005/070521_inmp_04.pdf

[11] KREČ, Lubor (2012). Politici objevili kouzlo elektronických aukcí. Byznys je zná už 12 let. Hospodářské noviny, 24. února 2012. ISSN: 1213-7693.

[12] MPO ČR (2011). Finanční analýza podnikové sféry za rok 2010 [online]. Ministerstvo průmyslu, obchodu a služeb České republiky, 9. prosince 2011 [cit. 2011-12-09]. Dostupné na: <http://www.mpo.cz/dokument89407.html>

[13] MPO ČR (2011). Státní politika v elektronických komunikacích – Digitální Česko [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 25. ledna 2011 [cit. 2014-12-09]. Dostupné na: <http://download.mpo.cz/get/43273/48548/573486/priloha001.pdf>

[14] NÁKUPNÍ PORTÁL MĚSTA OSTRAVA (2012). Nákupní portál Ostrava!!! [online]. [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.npostrava.cz/>

[15] NFPK. Česká pozice: Jeden rok korupce stojí český stát 100 miliard korun [online]. Národní fond proti korupci, 31.8.2011 [cit. 2011-12-19]. Dostupné na: <http://www.nfpk.cz/cz/clanky/1000395>

[16] OECD (2008). Measuring the Impacts of ICT Using Official Statistics. Paris: OECD Publishing, 2008. DOI: 10.1787/230662252525

[17] OECD (2005). e-Government for Better Government. Paris: OECD Publishing, 2005. ISBN: 92-64-01833-6.

[18] OECD (2004). The Economic Impact of ICT — Measurement, Evidence and Implications. Paris: OECD Publishing, 2004. ISBN: 978-9264021037.

[19] OFICIÁLNÍ STRÁNKY STATUTÁRNÍHO MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE (2012). Díky elektronické aukci ušetříme 60 % za telefonní služby [online]. [cit. 2012-05-10] Dostupné na:

<http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/aktuality/stranky/diky-elektronicke-aukci-usetri-mesto-60-za-telefonny.aspx>

[20] PETERKA, Jiří (2010). Jak zvyšovat konkurenceschopnost českých firem prostřednictvím moderních technologií [online]. Lupa.cz – server o českém internetu, 14. 6. 2010 [cit. 2011-12-09]. Dostupné na: <http://www.lupa.cz/clanky/ict-a-konkurenceschopnost-cr/>, ISSN: 1213-0702.

[21] PETERKA, Jiří (2008). Jak se daří českému e-governmentu? [online]. Lupa.cz – server o českém internetu, 7. 2. 2008 [cit. 2011-12-19]. Dostupné na: <http://www.lupa.cz/clanky/jak-se-dari-ceskemu-e-governmentu/>, ISSN: 1213-0702.

[22] POLICIE ČR (2012). Prověrování losování veřejných zásilek [online]. Policie ČR [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/proverovani-losovani-verejnych-zakazek.aspx>

[23] PORTÁL O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH A KONCESÍCH (2012). Elektronická aukce [online]. Portal-vz.cz [cit. 2012-05-10]. Dostupné na: <http://www.portal-vz.cz/getdoc/9dd73912-426e-47ae-babc-6d33972b2d66/ELEKTRONICKA-AUKCE>

[24] REYNOLDS, Jonathan. E-Business: A Management Perspective. Oxford: Oxford University Press, 2010. ISBN: 978-0-19-921648-2.

[25] SOUMITRA, Dutta; MIA, Irene. The Global Information Technology Report 2010—2011: Transformations 2.0. Geneva: World Economic Forum, 2011. ISBN: 978-92-95044-95-1.

[26] THE ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT. Digital economy rankings 2010: Beyond e-readiness [online]. IBM in cooperation with The Economist Intelligence Unit, 2010 [cit. 2011-09-15]. Dostupné na: http://www-935.ibm.com/services/us/gbs/bus/pdf/eiu_digital-economy-rankings-2010_final_web.pdf

[27] TRANSPARENCY INTERNATIONAL (2011). Index CPI 2011 [online]. Transparency International Česká republika, 2011 [cit. 2011-12-19]. Dostupné na: <http://www.transparency.cz/index-cpi-2011/>

[28] TRANSPARENCY INTERNATIONAL (2010). Index CPI 2010 [online]. Transparency International Česká republika, 2011 <http://www.transparency.cz/index-cpi-2010/>

[29] UNITED NATIONS. E-Government Survey 2010 – Leveraging e-government at a time of financial and economic crisis. New York: UN Publishing section, 2010. ISBN: 978-92-1-123183-0.

[30] VAVROŇ, Jiří. Stát by bez korupce ušetřil 40 až 100 miliard a nepotřeboval by reformu penzí [online]. Novinky.cz, 23. června 2011 [cit. 2011-12-19]. Dostupné na: <http://www.novinky.cz/ekonomika/237061-stat-by-bez-korupce-usetril-40-az-100-miliard-a-nepotreboval-by-reformu-penzi.html>

[31] VOŘÍŠEK, J; NOVOTNÝ, K. A KOL. ICT a rámec konkurenceschopnosti České republiky [online]. Česká společnost pro systémovou integraci, 2010 [cit. 2011-01-17]. Dostupné na: http://www.cssi.cz/cssi/system/files/cssi/Study ICT_a_konkurenceschopnost_CR_20101003.pdf, ISSN: 214-6242.

[32] WASEDA UNIVERSITY (2011). Institute of e-Government released the 2011 World e-Government Ranking [online.] Waseda University [cit. 2012-04-20]. Dostupné na:

http://www.waseda.jp/eng/news10/110114_egov.html

[33] WORLD BANK. Definition of E-Government [online]. The World Bank, 2011 [cit. 2011-12-19]. Dostupné na: <http://go.worldbank.org/M1JHE0Z280>

Autor:

Ing. Jan Petřtyl
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta ekonomická
Katedra marketingu, obchodu a služeb
petrtyl@kmo.zcu.cz

ICT AS A SUPPORTING TOOL SUPPORTING COMPETITIVENESS AND THE IMPORTANCE OF E-GOVERNMENT

Jan Petřtyl

Abstract

The paper is focused on the use of information and communication technologies (ICT) in society, both from micro- and macroeconomic perspectives. In the beginning, the author presents examples of evaluation and assessment of ICT deployment, and also provides readers with the description of current situation in the Czech Republic. The state is compared to other countries that are appropriate for a comparison of this kind. The paper continues into the field of e-government, and presents its specifics. The topic is described and evaluated with use of examples of good practice.

Key words: ICT, competitiveness, economy, e-government

JEL Classification: H11, L63, L86